

ด่วนที่สุด
ทส ๐๒๐๔.๓/ ๓๐๓๒

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
สวค. 320 รหัสเรื่อง ส17604 ลว. ก.ล.ว.
วันที่ 14 ต.ค. 58 รับที่: 619911/58 พ.ศ. ๖
เวลา 13.45 วันที่ 14 ต.ค. 58 เวลา 13.25

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๔๒ ขอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงสามเสนใน เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงสิ่งแวดล้อม สาธารณรัฐเกาหลี และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแห่งราชอาณาจักรไทย เกี่ยวกับความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรอนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. ร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงสิ่งแวดล้อม สาธารณรัฐเกาหลี และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแห่งราชอาณาจักรไทย เกี่ยวกับความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ

๓. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๑๓๐๕/๑๔๐๕ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘

ด้วย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมขอเสนอเรื่องร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงสิ่งแวดล้อม สาธารณรัฐเกาหลี และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแห่งราชอาณาจักรไทย เกี่ยวกับความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้ เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันกับรัฐบาลไทย ทั้งนี้ รอนายกรัฐมนตรี พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ กำกับการบริหารราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ สาธารณรัฐเกาหลีมีความประสงค์จะริเริ่มความร่วมมือทวิภาคีสาขานโยบายด้านสิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม ความหลากหลายทางชีวภาพ และการใช้ทรัพยากรชีวภาพอย่างยั่งยืนกับประเทศไทย โดยได้ยกร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงสิ่งแวดล้อม สาธารณรัฐเกาหลี และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแห่งราชอาณาจักรไทย เกี่ยวกับความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความร่วมมือในการปกป้องสิ่งแวดล้อมที่จะเป็นประโยชน์ร่วมกันในสาขาต่างๆ โดยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้หารือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและปรับปรุงร่างบันทึกความเข้าใจเข้าเฝ้าฯ ดังกล่าวเพื่อให้เกิดประโยชน์และสอดคล้องกับบริบทการดำเนินงานของหน่วยงาน รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๑.๒ เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐเกาหลีประจำประเทศไทยเข้าหารือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๘ เกี่ยวกับการดำเนินความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐเกาหลี รวมทั้งการลงนามบันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงสิ่งแวดล้อมสาธารณรัฐเกาหลี และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแห่งราชอาณาจักรไทย เกี่ยวกับความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เนื่องจากการจัดทำร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงสิ่งแวดล้อม สาธารณรัฐเกาหลี และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแห่งราชอาณาจักรไทย เกี่ยวกับความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม เป็นการจัดทำบันทึกความเข้าใจเกี่ยวกับความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างสองประเทศ ซึ่งทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องต้องกันว่าความร่วมมือดังกล่าวจะสามารถกระชับและพัฒนาความร่วมมือระหว่างสองประเทศ บนพื้นฐานของความเสมอภาค ผลประโยชน์ร่วมกัน นอกจากนี้ ยังจะก่อให้เกิดผลประโยชน์ร่วมกันและมีส่วนช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อผลประโยชน์ทางสังคมและเศรษฐกิจของประชาชนทั้งสองประเทศ แต่อย่างไรก็ตาม ร่างบันทึกความเข้าใจ นี้ อาจมีผลผูกพันรัฐบาลไทยในเชิงนโยบาย จึงควรพิจารณาเสนอให้คณะรัฐมนตรีรับทราบและให้ความเห็นชอบเชิงนโยบายก่อนการลงนาม ตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีกำหนดการเข้าร่วมการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นทางการ ครั้งที่ ๑๓ (The 13th ASEAN Ministerial Meeting on the Environment) และการประชุมรัฐมนตรีสิ่งแวดล้อมอาเซียน+๓ ครั้งที่ ๑๔ (The 14th ASEAN Plus Three Environment Ministers Meeting) ระหว่างวันที่ ๒๘-๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๘ ณ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม โดยสาธารณรัฐเกาหลีแจ้งว่าขอให้มีการลงนามร่างบันทึกความเข้าใจ ในช่วงการประชุมดังกล่าว

๔.สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ วัตถุประสงค์ของร่างบันทึกความเข้าใจ อยู่ภายใต้กฎหมาย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องของแต่ละประเทศ เพื่ออำนวยความสะดวกให้ความร่วมมือทางวิชาการในสาขาการปกป้องสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐเกาหลี บนพื้นฐานของความเสมอภาคและผลประโยชน์ร่วมกัน ทั้งนี้ร่างบันทึกความเข้าใจ ไม่ได้เป็นสนธิสัญญาระหว่างประเทศ และไม่ได้มีเจตนาให้เป็นเครื่องมือผูกพันทางกฎหมาย

๔.๒ ขอบเขตความร่วมมือของร่างบันทึกความเข้าใจ ประกอบด้วยสาขาความร่วมมือต่างๆ อาทิ (๑) โครงการและนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม (๒) เทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม (๓) การปกป้องทรัพยากรธรรมชาติและ การอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ (๔) การใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางธรรมชาติอย่างยั่งยืน (๕) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในเรื่องการบรรเทาผลกระทบและการปรับตัว (๖) การลด การควบคุมและการติดตามตรวจสอบภาวะมลพิษของอากาศและเสียง (๗) มลพิษทางน้ำและการจัดการคุณภาพน้ำ (๘) การบำบัดของเสีย

(๙) การป้องกัน ...

(๙) การป้องกัน การใช้ประโยชน์ที่ยั่งยืนและการฟื้นฟูดินและน้ำบาดาล (๑๐) การจัดการของเสียและของเสียอันตราย (๑๑) การสร้างความตระหนักและสิ่งแวดล้อมศึกษา (๑๒) การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยความร่วมมือของหุ้นส่วนเอกชนและการเข้าร่วมโดยสมัครใจ (๑๓) กฎหมายสิ่งแวดล้อมและกฎระเบียบต่างๆ เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์สำหรับการประเมินความเสี่ยงของสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศน์ (๑๔) สาขาอื่นๆ ที่อาจได้รับการตัดสินใจร่วมกันจากทั้งสองฝ่าย

๔.๓ การแลกเปลี่ยนเอกสารและข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม การแลกเปลี่ยนการศึกษา ดูงาน โดยนักวิทยาศาสตร์และผู้เชี่ยวชาญด้านสิ่งแวดล้อม การจัดสัมมนา การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการประชุมซึ่งมีผู้เข้าร่วมเป็นที่ปรึกษาของรัฐบาล นักวิทยาศาสตร์ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทำหน้าที่ตัดสินใจ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ

๔.๔ ไม่ก่อให้เกิดข้อผูกพันด้านกฎหมายแก่ทั้งสองฝ่าย และจะไม่กระทบต่อสิทธิและพันธกรณีของทั้งสองประเทศที่เกิดจากสนธิสัญญา อนุสัญญา และความตกลงระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมที่ทั้งสองเป็นภาคี

๔.๕ โครงการและกิจกรรมความร่วมมือภายใต้ MOU นี้ จะดำเนินการให้สอดคล้องกับกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของทั้งสองประเทศ โดยขึ้นอยู่กับเงินทุนและบุคลากรของทั้งสองฝ่าย นอกเสียจากว่าทั้งสองฝ่ายจะมีการตัดสินใจร่วมกันว่าแต่ละฝ่ายจะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการดำเนินกิจกรรมความร่วมมือภายใต้บันทึกความเข้าใจนี้

๔.๖ การดูแลสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาและผลประโยชน์ที่เกิดจากกิจกรรมและโครงการความร่วมมือภายใต้ร่างบันทึกความเข้าใจนี้ จะจัดเตรียมความตกลงเป็นลายลักษณ์อักษรต่างหากก่อนเริ่มทำกิจกรรมหรือโครงการที่ได้กล่าวถึง

๔.๗ ร่างบันทึกความเข้าใจ ฉบับนี้จะมีผลบังคับใช้นับจากวันที่ลงนามและจะมีผลเป็นเวลา ๕ ปี และจะได้รับการขยายออกไปโดยอัตโนมัติเป็นระยะเวลา ๕ ปี เว้นแต่ภาคีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะแจ้งความตั้งใจที่จะยุติ ให้อีกฝ่ายทราบเป็นลายลักษณ์อักษร ไม่น้อยกว่า ๖ เดือนก่อนสิ้นสุดระยะเวลา

๕. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงการต่างประเทศ ให้ข้อคิดเห็น (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓) มีสาระสำคัญ ดังนี้

๕.๑ ไม่มีข้อขัดข้องในสารัตถะของร่างบันทึกความเข้าใจ หากส่วนราชการเจ้าของเรื่อง และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความเหมาะสม และสามารถปฏิบัติได้ตามกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน

๕.๒ ปรับแก้ไขข้อบทที่ ๕ (๔) เป็น “The treatment of intellectual property rights and benefits arising from cooperative projects or activities under this MoU shall be provided in the separate written agreement prior to the beginning of the said projects or activities.” เพื่อให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้นในแง่สิทธิและสิทธิประโยชน์ที่เกิดจากโครงการหรือกิจกรรมร่วมกันแต่ละเรื่องว่าครอบคลุมอะไรบ้าง และจะได้รับความคุ้มครองโดยกฎหมายของประเทศใด โดยทั้งสองฝ่ายจะตกลงเป็นลายลักษณ์อักษรแยกเป็นฉบับต่างหากเกี่ยวกับสิทธิและสิทธิประโยชน์ในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกิดจากโครงการหรือกิจกรรมแต่ละเรื่องภายใต้บันทึกความเข้าใจ ก่อนที่จะดำเนินโครงการหรือกิจกรรมดังกล่าว

๕.๓ ร่างบันทึก...

๕.๓ ร่างบันทึกความเข้าใจฯ เป็นความตกลงในระดับหน่วยงาน และข้อบทที่ ๕ ของร่างบันทึกความเข้าใจฯ ได้ระบุไว้ชัดเจนว่า บันทึกความเข้าใจฉบับนี้ไม่ก่อให้เกิดพันธกรณีทางกฎหมายใดระหว่างคู่ภาคี จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗ อย่างไรก็ตาม โดยที่ข้อบทที่ ๓ ความร่วมมือภายใต้บันทึกความเข้าใจฯ จะดำเนินการในรูปแบบการแลกเปลี่ยนเอกสารและข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมและการประชุมซึ่งมีผู้เข้าร่วมเป็นที่ปรึกษาของรัฐบาล นักวิทยาศาสตร์ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทำหน้าที่ตัดสินใจและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ ดังนั้น จึงต้องเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ ต่อไป

ทั้งนี้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ปรับแก้ร่างบันทึกความเข้าใจฯ ตามข้อคิดเห็นของกระทรวงการต่างประเทศแล้ว

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณา ดังนี้

๖.๑ ให้ความเห็นชอบและอนุมัติการจัดทำร่างบันทึกความเข้าใจฯ ระหว่างกระทรวงสิ่งแวดล้อม สาธารณรัฐเกาหลี และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแห่งราชอาณาจักรไทย เกี่ยวกับความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม หากมีความจำเป็นต้องแก้ไขถ้อยคำในร่างบันทึกความเข้าใจฯ ดังกล่าวในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญและไม่ขัดกับผลประโยชน์ของไทย ขอให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพิจารณาดำเนินการต่อไป

๖.๒ เห็นชอบให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นผู้ลงนามร่างบันทึกความเข้าใจฯ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักความร่วมมือด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๖๕ ๖๒๓๖

โทรสาร ๐ ๒๒๖๕ ๖๑๙๒